

Θέματα που συζητήθηκαν στη συνάντηση με τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2010

- Σύμφωνα με τον κάτωθι πίνακα του Υπουργείου Οικονομικών φαίνεται ότι το δάνειο των 110 δις ευρώ προς την Ελλάδα προορίζεται για την πληρωμή ομολόγων μας για την περίοδο 2010-2013 που λήγουν, για να μπορέσει δηλαδή η χώρα να εξοφλήσει τους δανειστές της. Είναι άραγε ορθό;

ΕΤΟΣ	ΑΞΙΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΠΟΥ ΛΗΓΟΥΝ	ΔΑΝΕΙΟ ΑΠΟ ΕΕ, ΕΚΤ, ΔΝΤ
	σε δις ευρώ	σε δις ευρώ
2010	15,80	38,00
2011	31,30	40,00
2012	31,70	24,00
2013	24,90	8,00
Σύνολο	103,70	110,00

- Αν η ανωτέρω απόφαση είναι ορθή, ας λάβουν υπόψη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ότι για το 2014 (το έτος μετά τη λήξη του μηχανισμού οικονομικής στήριξης) η Ελλάδα θα πρέπει να έχει καλύψει τα κατωτέρω: α) 110 δις ευρώ για την πληρωμή του αντίστοιχου δανείου για τον μηχανισμό οικονομικής στήριξης β) 31,6 δις για την πληρωμή των ομολόγων του Ελληνικού δημοσίου τα οποία λήγουν το 2014 και γ) 67,25 δις για να καλυφθεί το σωρευμένο έλλειμμα της περιόδου 2011-2014 (αυτός ο αριθμός προβλέπεται στον προσωρινό προϋπολογισμό του 2011). Μιλάμε δηλαδή για ένα ποσό ύψους 208,85 δις ευρώ το οποίο αντιστοιχεί στο 89% του ετήσιου ΑΕΠ. Επιπλέον, δεδομένου ότι σύμφωνα με το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και το Μνημόνιο Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική προβλέπεται ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ελλάδας μέχρι το 2013 θα έχει φτάσει το 150% του ΑΕΠ, μπορούν άραγε οι διεθνείς αγορές να εμπιστευτούν τη χώρα μας με τέτοιες οικονομικές υποχρεώσεις μέχρι τη λήξη του χρονοδιαγράμματος του μηχανισμού οικονομικής στήριξης; Εξετάζοντας το θέμα από μια ευρύτερη σκοπιά, το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και το Μνημόνιο Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική επικεντρώνονται περισσότερο στη διασφάλιση της ικανότητας της Ελλάδας να αποπληρώσει τα 110 δις ευρώ του δανείου της ή στην εκχώρηση μέσων διαχείρισης

- Παρόλο που η λήξη του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και του Μνημονίου Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική έχει ορισθεί για το 2013, δεν υπάρχει καμία διευκρίνιση σχετικά με τα μέτρα που θα προταθούν και θα υιοθετηθούν το 2012, 2013 και 2014, παρόλο που για τα συγκεκριμένα έτη υπάρχουν οικονομικές προβλέψεις (για το 2012: 900 ^{εκλν} ευρώ ή 0,4% του ΑΕΠ, για το 2013: 4,2 δις ευρώ ή 2% του ΑΕΠ και για το 2014: 5,75 δις ή 2,4% του ΑΕΠ). Ποια είναι η βάση των προβλέψεων αυτών σχετικά με τα μέτρα;
- Δεδομένου ότι το έλλειμμα για το 2009 σύμφωνα με τη Eurostat άγγιξε το 15,4% του ΑΕΠ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προτίθενται να τροποποιήσουν το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και το Μνημόνιο Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική ώστε να συμπεριληφθούν περισσότερα μέτρα ή να ενισχυθούν τα υφιστάμενα; Και αν πρόκειται να συμπεριληφθούν νέα μέτρα, τι θα προτείνουν Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο;
- Δεδομένου ότι οι προσπάθειες των Ελλήνων και ειδικά των επιχειρηματιών είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντικότερη μείωση του ελλείμματος (πλέον του 5%) συγκριτικά με το έλλειμμα του 2009, μήπως είναι δυνατόν να παρατείνουμε την προθεσμία εξόφλησης του δανείου των 110 δις ευρώ της Ελλάδας; Μήπως μια τέτοια παράταση ενδέχεται να επιφέρει αύξηση του τόκου του δανείου κατά 1% για κάθε έτος παράτασης; Με άλλα λόγια, μήπως οι όροι και οι προϋποθέσεις του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και του Μνημονίου Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική υπόκεινται σε παρεμφερείς τροποποιήσεις ανάλογα με την πορεία της υιοθέτησής τους ή όχι;
- Το μεγαλύτερο μέρος του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και του Μνημονίου Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική αφορά στα μέτρα για τα δημόσια έσοδα και τις δημόσιες δαπάνες με πρωταρχικό στόχο τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος της Ελλάδας. Πιο συγκεκριμένα, έχουν υιοθετηθεί ήδη, με οικονομική απόδοση της τάξεως των 6,15 δις ευρώ, 17 μέτρα οικονομικής φύσεως (είτε αυξάνοντας τους άμεσους και έμμεσους φόρους, είτε με νέα φορολογικά μέτρα, είτε μειώνοντας τις δαπάνες με περικοπές σε συντάξεις, δημόσιες επενδύσεις, κρατικές προμήθειες κλπ). Δεν υπάρχει, ωστόσο, σταθερή πρόβλεψη για την επίτευξη σταθερού ρυθμού ανάπτυξης. Η πλειονότητα σχετικών προβλέψεων περιορίζεται σε γενικές αναφορές

σε μέτρα όπως το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων, τη δραστική μείωση των διοικητικών και οικονομικών διαδικασιών για τη σύσταση νέας επιχείρησης, την αναθεώρηση της νομοθεσίας σχετικά με τον ανταγωνισμό, την προώθηση σχεδίων ιδιωτικοποίησης στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών και της ενέργειας και, τέλος, τον ανασχηματισμό της αγοράς εργασίας προς μια περισσότερο «απελευθερωμένη» κατεύθυνση. Παράλληλα, όλες οι δημόσιες επενδύσεις μειώνονται με σκοπό τη μείωση των δημόσιων δαπανών και την γεφύρωση του χάσματος που δημιουργεί το δημοσιονομικό έλλειμμα. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και το Μνημόνιο Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική ως εργαλεία για την οικονομική σταθερότητα και την φορολογική αυστηρότητα ή μήπως πρέπει να τους δώσουμε διαστάσεις για μια ανάπτυξη που θα αποκαλυφθεί στην πορεία;

- Τα πιο πρόσφατα στοιχεία σχετικά με τις οικονομικές προβλέψεις στην Ελλάδα συνεπάγονται τα ακόλουθα βασικά χαρακτηριστικά: ανάπτυξη στο -4,5% (ύφεση), ανεργία στο 11,8%, πληθωρισμός στο 5,4% και μείωση του τζίρου των επιχειρήσεων από 25-50% σε ολόκληρη τη χώρα. Σύμφωνα με μελέτες που πραγματοποιήθηκαν από διάφορους οργανισμούς και Επιμελητήρια, καθώς και από το Ευρωπαϊκό Επιμελητήριο, μόνο το 12,9% των επιχειρήσεων (24,6% το 2009) δήλωσαν αύξηση του τζίρου τους κατά τη διάρκεια του 2010 και το 67,4% (50,7% το 2009) μείωση. Περίπου 8 στις 10 επιχειρήσεις (78,1%) δήλωσαν ότι η γενική οικονομική κατάσταση που κυριάρχησε στην αγορά το 2010 τις επηρέασε αρνητικά, ενώ θετική επίδραση είχε μόλις στο 4,6% (8,1% το 2009). Εκτιμάται ότι σε αυτό το ποσοστό, περίπου 1 στις 5 επιχειρήσεις θα κλείσουν μέχρι το 2011 (ήτοι περίπου 170.000 επιχειρήσεις). Τα στοιχεία που προκύπτουν από τα μητρώα των Εμπορικών Επιμελητηρίων ολόκληρης της Ελλάδας είναι ενδεικτικά: τα τρία τελευταία έτη, δηλ. το 2008, 2009 και 2010, το πρώτο εξάμηνο κάθε έτους παρατηρείται ταχύτερη επιδείνωση της κατάστασης κάθε νεοσύστατης επιχείρησης. Ειδικότερα, για το πρώτο εξάμηνο του 2008, καταγράφονται 70708 νέες εγγραφές και 51994 διαγραφές, για την αντίστοιχη περίοδο του 2009, 32758 εγγραφές και 24513 διαγραφές και για του 2010, 29495 εγγραφές και 27574 διαγραφές. Διαφαίνεται καθαρά η τάση μείωσης του ρυθμού σύστασης μιας επιχείρησης, όπως καταδεικνύουν οι νέες εγγραφές των τριών αυτών ετών. Εξίσου ανησυχητική είναι και η μείωση της αναλογίας εγγραφών – διαγραφών, καθώς η αναλογία αυτή τείνει να ανατραπεί οδηγώντας έτσι σε μια κατάσταση σύμφωνα με την οποία ο αριθμός των επιχειρήσεων που θα κλείσουν θα υπερβαίνει τον αριθμό των νεοσύστατων. Για να κατανοήσουμε τη δραματική αυτή αλλαγή, αρκεί να σημειώσουμε ότι στην αρχή αυτής της δεκαετίας η αναλογία μεταξύ

νεοσύστατων επιχειρήσεων και επιχειρήσεων που έκλεισαν ήταν 3 προς 1. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά την εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων, η ατμόσφαιρα για το 2011 είναι αρνητική, καθώς οι επιχειρήσεις δείχνουν απαισιόδοξες αφού μόνο το 7,4% από αυτές περιμένουν θετική ανταπόκριση στις συνθήκες της αγοράς, 28,4% σταθερότητα και 64,4% πιστεύουν ότι η επόμενη χρονιά θα είναι χειρότερη από το 2010. Ο κατασκευαστικός τομέας και ο τομέας των υπηρεσιών απαισιοδοξούν για το μέλλον, καθώς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις συγκρίνονται με μεγαλύτερες. Πως είναι δυνατόν να ανταποκριθούν οι Ελληνικές επιχειρήσεις στις ανάγκες που τους επιβάλλουν το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής και το Μνημόνιο Συνεννόησης για τη Συμμόρφωση με την Ειδική Οικονομική Πολιτική, μέσα σε αυτό το οικονομικό κλίμα;

- Το Γενικό Μητρώο Επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι από τα πιο ολοκληρωμένα εργαλεία για την προώθηση της επιχειρηματικότητας στην ελληνική αγορά, καθώς δύναται να χρησιμοποιηθεί για τη σύσταση μιας επιχείρησης, την εξέλιξη και το κλείσιμό της. Ωστόσο, με την σχετική πρόσφατη νομοθετική τροποποίηση, υποβιβάστηκε σε ένα απλό μητρώο, το οποίο αρκείται στην καταγραφή των εξελίξεων στην πορεία μιας επιχείρησης, χωρίς καμία στήριξη για την απλοποίηση διαφόρων σχετικών διαδικασιών. Γνώμη μας είναι να αναβαθμιστεί το Γενικό Μητρώο Επιχειρήσεων σε μηχανισμό «one-stop-shop» στους κόλπους των Εμπορικών Επιμελητηρίων, με στόχο την παροχή ενεργούς στήριξης (πληροφόρησης, διαδικασιών, πιστοποιητικών, κλπ) σε όλους όσους ενδιαφέρονται να ενταχθούν στον κόσμο των επιχειρήσεων.